

Lisa 1. Tähelepanekud

Põllumajandus- ja Toiduamet annab keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindangu projektile „Põltsamaa valla maaparandusehitiste ja teede rekonstrueerimise ning ehitamise projekt (Maaparandusehitised)“ (versioon V03, töö nr 23-22) (digitaalselt allkirjastatud 01.02.2024. a). Eelhindamise käigus selgusid mõned puudused projektis, mis tuleb korrigeerida.

1. Pikknurme sihtkaitsevöönd

Pikknurme looduskaitseala (KLO1000715) on terves ulatuses sihtkaitsevöönd – **Pikknurme sihtkaitsevöönd (KLO1101842)**.

Lisada projekti (seletuskirja, joonisele) antud täpsustus.

2. Projektjoonised

Korrigeerida jooniseid.

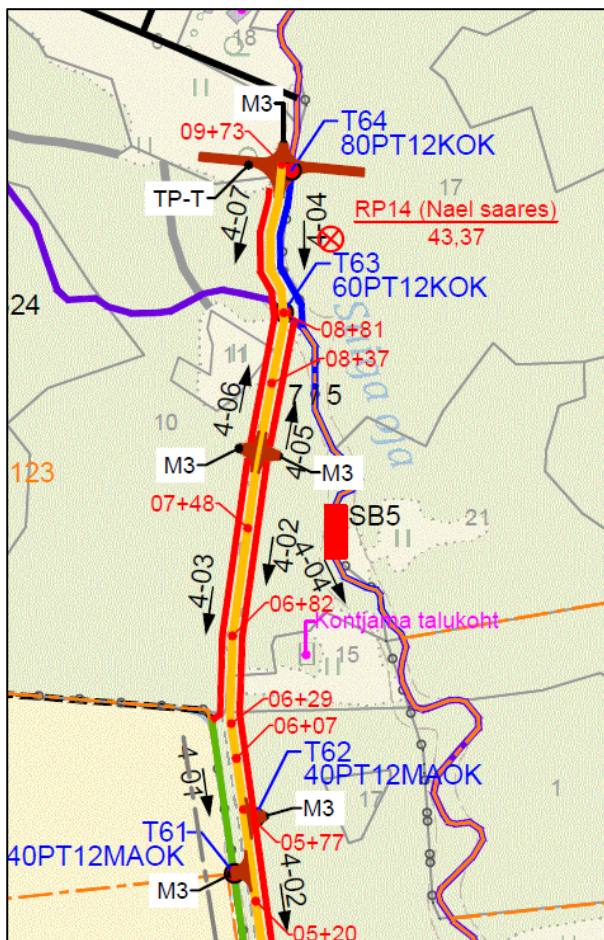
Joonistelt 1,2,3 ei leia rekonstrueeritava kuivenduskraavi leppemärki, on vaid rekonstrueeritava teekraavi leppemärk.

Joonisel 2 on märgitud kraav 3-01 rohelise värviga, kuid leppemärkide nimekirjast antud leppemärki ei leia.

Joonisel 3 on märgitud kraav 4-01 rohelise värviga, kuid leppemärkide nimekirjast antud leppemärki ei leia.

3. Saiga oja

3.1. Projektjooniselt ei saa hästi aru, kui pikalt on planeeritud tööd Saiga ojal (kraav 4-04). Tundub, et katastriüksuse piir kattub Saiga ojaga ja seetõttu on info raskesti nähtav. Korrigeerida joonis loetavamaks.

Väljavõte joonisest

4.

Saiga oja asukoht – Keskkonnaportaali andmetel

Arvestades keskkonnaportaali kaarti, siis tehakse Saiga ojal (kraav 4-04) järgnevad tööd:
RK 222 m + RT 108 m, kokku 330 m rekonstrueerimistööd

Seletuskirjas märgitud:

„Saiga oja seisukord vajab **222m ulatuses rekonstrueerimist** kuna vastasel juhul ei juhiks see vett teekraavidest ära.“

Palume korrigeerida seletuskirja.

5. Seletuskiri

Põltsamaa valla maaparandusehitiste ja teede rekonstrueerimise ning ehitamise projekt. (Maaparandusehitised)

Töö nr. 23-22
Versioon: V03
Tartu 2023

2102880020040/001) maaparandusehitisega. Prügemäe tee rekonstrueerimise käigus rekonstrueeritakse Lepalaane eesvool ning seal asuvad drenaažisuudmed. Drenaažisuudmed on kantud Prügemäe tee pikiprofiilile ja uurimistööde plaanile. Eesvoolul ei tuvastatud kobraeste paisutusi ja teisi tegevusjälgi. Prügemäe teele on varasemalt rajatud alusmullet eesvoolu 4-01 ehitamise käigus. Tulenevalt vajadusest rajada täiendavaid teekraave, kasutatakse sealt saadud pinnast teemulde ehitamiseks.

Palume korrigeerida seletuskirja.

6. Tüüpjoonised

57	Kuivendussüsteemi kaevetööde läbiviimine (60% kaevetöödest)	
58	V.Muud tööd	
59	Drenaaži suudmete otsimine, väljakaevamine ja tähistamine	
60	Drenaaži suudme Ø80mm taastamine vastavalt tüüpjoonisele (suudmetoru pikkusega 6m) koos tähisposti paigaldamisega	
61	Drenaaži suudme Ø170mm taastamine vastavalt tüüpjoonisele (suudmetoru pikkusega 6m) koos tähisposti paigaldamisega	
62	Ehitustööde käigus lõhutatud või hävinud piirimärkide taastamine vastavalt maakorralduslike tööde nõuetele	
63	Nõuetekohase teostusmöödistuse koostamine	

Tabelis 2a on viidatud tüüpjoonistele. Projektist ei selgu, missuguseid tüüpjooniseid on mõeldud, samuti ei ole lisatud antud tüüpjooniseid projekti teiste tüüpjooniste juurde.

Palume täiendada ja lisada tüüpjoonised.

7. Sette-ekraanid

Projektis on kirjas järgnev:

7.2.3. KESKKONNAKAITSELISED TEHNOLOOGILISED NÕUDED KUIVENDUSSÜSTEEMIDE JA TEEDE REKONSTRUEERIMISEL

Tööde tegemisel tuleb rakendada järgnevat meetmeid hajukoormuse leviku ja erosiooni vältimiseks:

- Kaevetöid tuleb veejuhtmetel teha suvise madalvee ajal.
- Maaparandussüsteemi kraavide rekonstrueerimisel kasutatakse geotekstilist setteekraani tööde tegemise heljumi edasikande vältimiseks. Setteekraanid eemaldatakse peale tööde lõppu.

Projektist ei selgu, kus ja kuidas on planeeritud sette-ekraanide kasutus. Palume korrigeerida.

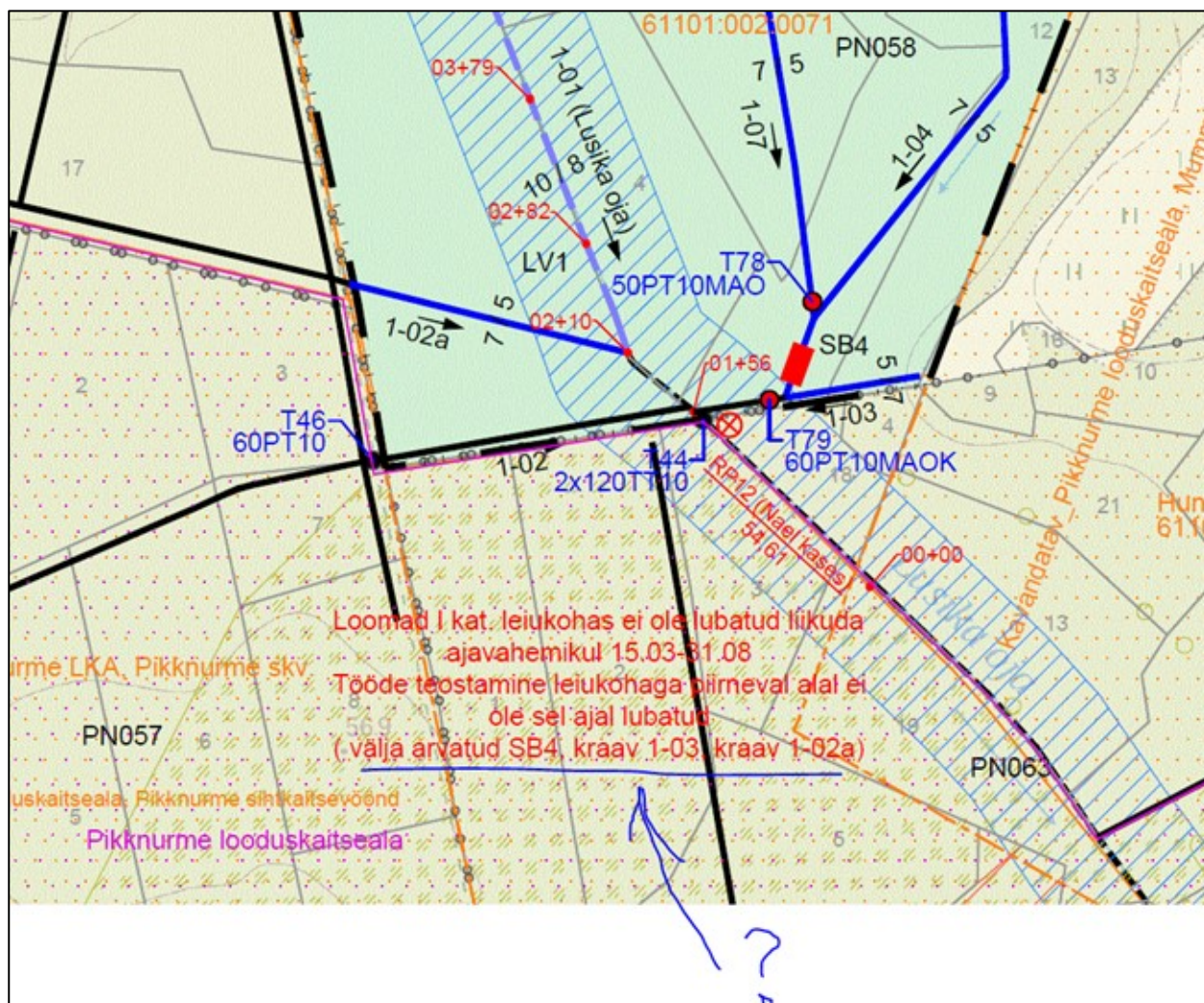
8. Peatükk 7.1.7 ja metsis

Soovitused ja täiendavad tingimused projekti elluviimisel:

- Tööde läbiviimisel tuleb arvestada lindude pesitsusperioodiga. Looduslikult esinevate lindude tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal ei ole lubatud (LKS § 55 lg 6(1) p 2). Seetõttu on puittaimestiku likvideerimine üldjuhul keelatud vahemikul 15.03 - 01.08 välja arvatud erisused ptk 7.1.7 märgitud leiukohtades ning metsise elupaikade läheduses, kus ei ole soovitatav töid teostada ajavahemikul 01.02-01.08..
- Säilitada tuleb lindude pesapuud (tuvastatav pesa), mis avastatakse töö käigus.
- Tööde käigus ei ole lubatud metsakuklaste pesade purustamist või olulist kahjustamist. Vajadusel tuleb pesakuhilad sobivasse kohta ümber asustada arvestades Vabariigi Valitsuse 15.07.2004 määruse "Kaitsealuse liigi isendi ümberasustamise kord" nõudeid. Kuklasepesade ümberasustamisel on soovitatav tutvuda ka juhendiga "Juhend kuklasperede ümberasustamiseks" (Aruste, K.).

Seletuskirjast peatükki 7.1.7. ei leia. Samuti jääb selgusetuks, missuguseid metsise elupaikasid silmas peetakse. Palume korrigeerida.

1. Ajaline piirang

Väljavõtte joonisest

Projekteeritud töövõtted:

- Maaparandussüsteemi eesvooluks olev Lusika oja (eesvool 1-01) jääb must-toonekure leiukohaga piirnevas lõigus olemasolevasse seisu, leiukohaga piirneval kraavil 1-02 samuti töid projekteeritud ei ole.
- Selleks, et võimaldada liikidele, sh must-toonekurele kuival ajal toitumisvõimalusi ja vee-elupaiganõudlusega liikidele elupaiku (kahepaiksed jms) on rekonstrueeritavale alale tervikuna projekteeritud kraavilaiendid ehk leevendusveekogusid (vt joonis 1).
- Häiringu välistamiseks on tööd elupaigaga piirneval alal keelatud must-toonekure pesitsusperioodil 15. märtsist kuni 31. augustini.

Väljavõtte seletuskirjast

Projektjoonisel on ajalise piirangu juures mööndus (*välja arvatud SB4, kraav 1-03, kraav 1-02a*), millest ei ole kirjutatud seletuskirjas, kus on kirjas vaid ajaline piirang.

Palume selgitada, mis on **piirnev ala**, kui suur puhver ümber must-toonekure elupaiga on piirnev ala, kus pesitusperioodil töid teha ei tohi, miks need tööd on lubatud.

9. Pruunikas pesajuur

9.1. Kontrollida üle viidatud eraldised ja korrigeerida.

Pruunikas pesajuur

Kaitstava taimeliigi pruunika pesajuure (*Neottia nidus-avis*) kasvukohad jäävad kvartali PN050 eraldisele 23 (EELIS kood KLO9307557) ja kvartali PN058 eraldisele 8 (EELIS koodid KLO9306961, KLO9306960) ja eraldisele 9 (EELIS kood KLO9306962).

Väljavõtte seletuskirjast

9.2.

Projekteeritud töövõtted ja järelendus

Pruunika pesajuure kasvukohast (KLO9306960) jääb rekonstrueeritav kraav 1-05 ligikaudu 12 m kaugusele ja kraav 1-04 ligikaudu 30 m kaugusele. Kraavi 1-05 rekonstrueerimisel tehakse trassiraiet ligikaudu 2 m ulatuses kraavi perva. Joonisel kasvukohapoolne trass märgitud 5 m = 3 m kraavi põhjast perva + 2 m perva trassiraiet. Sete paigaldatakse vastaskaldale. Seega ei mõjuta kraavi rekonstrueerimine seda kasvukohta.

Kasvukohad EELIS koodidega KLO9307557 ja KLO9306961 jäävad rekonstrueeritavatest kraavidest 1-04 ja 1-09 vastavalt ligikaudu 70 m ja 50 m kaugusele, mis kasvukoha seisundit ei mõjuta.

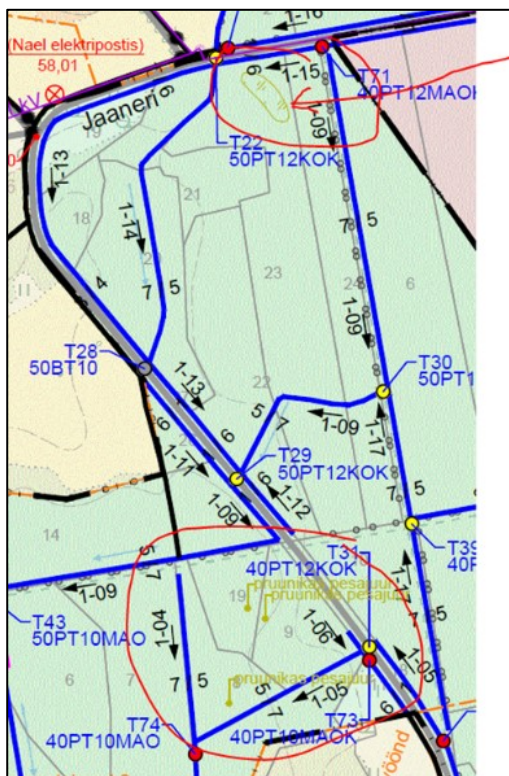
Kahkjaspunane sõrmkäpp

III kaitsekategooriasse kuuluva taimeliigi kahkjaspunase sõrmkäpa (*Dactylorhiza incarnata*) kasvukohad (EELIS koodid KLO9307123; KLO9307124; KLO9307125) jäävad Pogatsi katastriüksusele (61101:002:0043) tiigi lähedusse.

64

Väljavõtte seletuskirjast

Kasvukoha KLO9307557 asemel peaks olema seletuskirja tekstis ilmselt kasvukoht KLO9306962. Lisada seletuskirja info ka kasvukoha KLO9307557 kohta, mis asub kraavide 1-14, 1-15, 1-09 vahel. Kuidas on tagatud mõju puudumine? Lisada kasvukoht ka joonisele.

Väljavõtte jooniselt

10. Olemasolevad veesilmad

Projektjoonisel ei ole kajastatud olemasolevad veesilmasid (settebasseinid, tiigid jne).

Maa-ameti ortofotolt on näha settebassein/tiik nt kraavil 1-02 (kraav jääb olemasolevasse seisukorda). Samuti on mitu „veesilma“ Mummi tee lõpus ja ka mujal.

Väljavõte Maa-ameti ortofotolt

Must-toonekure toitumisalal on oluline näidata ära kõik lähipiirkonna olemasolevad veekogumid. Palume võimalusel kanda joonisele ka olemasolevad veekogumid.

11. Kuivenduse mõjuala

PMA 02.12.2020. a väljastatud projekteerimistingimuste nr 14.1-1/32838 eritingimuste punkt 7 ütleb, et „Ehitusprojekt peab sisaldama Põllumajandusameti jaoks kogu informatsiooni keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamiseks sh vajadusel eelhindangu koostamiseks. Sealhulgas peab ehitusprojekti seletuskirja keskkonnakaitse osa sisaldama kogu informatsiooni, mis on toodud maaeluministri 25.02.2019 määruses nr 14 "Maaparandussüsteemi ehitusprojekti nõuded" § 15 lg 1 ja 2.“.

§ 15. Ehitusprojekti seletuskirja keskkonnakaitse osa

(1) Ehitusprojekti seletuskirja keskkonnakaitse osas kirjeldatakse:

- 1) ehitusprojektiga hõlmatud maa-alal ja sellega piirneval maa-alal paiknevaid kaitstavaid loodusobjekte ning nendest tulenevaid piiranguid ehitustöödele ja soovitatavat ehitustööde tehnoloogiat;
- 2) kavandatava tegevusega kaasnevaid võimalikke keskkonnamõjusid ja nende ulatust ning ebasoodsate keskkonnamõjude leevendamise meetmeid;
- 3) põllu- ja metsamajandusliku hajukoormuse leviku ohtu ja erosiooni tõkestavaid meetmeid;
- 4) maaparandussüsteemi vooluvees liikuva sette kinnipüüdmise meetmeid;
- 5) eesvoolu ökoloogilise seisundi parandamise meetmeid;
- 6) kohalike veevarude säästmise meetmeid;
- 7) metsapõlengust tingitud kahjude vähendamise meetmeid;
- 8) mullakaitse ja mikrokliima parandamise meetmeid;
- 9) veejuhtmetel asuvaid koprapaise ja nende likvideerimise meetodeid.

(2) Juhul kui ehitusprojektiga kavandatava tegevusega kaasneb keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse kohaselt vajadus anda keskkonnamõju eelhindang, antakse lõike 1 punktis 2 märgitud kirjelduses ka nimetatud seaduse § 6¹ lõike 1 punktide 2–6 kohane teave.

Väljavõte määrusest nr 14 "Maaparandussüsteemi ehitusprojekti nõuded"

§ 6¹. Eelhinnang

(1) Käesoleva seaduse § 6 lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud eelhinnangu andmiseks esitab arendaja koos tegevusloa taotlusega või § 6 lõikes 2⁴ nimetatud juhul otsustaja nõudmisel järgmise teabe:

- 1) tegevuse eesmärk, iseloom ja füüsilised näitajad ning asjakohasel juhul vajalike lammutustööde kirjeldus;
- 2) tegevuse asukoha kirjeldus, sealhulgas eeldatavalt mõjutatava ala tundlikkus;
- 3) tegevusega eeldatavalt oluliselt mõjutatavate keskkonnamelementide kirjeldus;
- 4) olemasolev teave tegevusega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju kohta, arvestades eeldatavalt tekkivaid jääke ja heiteid ning jäätmeteket, kui see on asjakohane, ning loodusvarade, eelkõige mulla, maa, maavarade ja vee kasutamist ning mõju looduslikule mitmekesisusele;
- 5) muu asjakohane teave, lähtudes käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud nõuetest;
- 6) soovi korral teave kavandatava tegevuse erisuste või võetavate keskkonnameetmete kohta, millega kavandatakse vältida või ennetada muidu ilmnevat võimalikult olulist ebasoodsat keskkonnamõju.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe koostamisel peab arendaja arvestama varasemate asjakohaste hindamiste tulemustega.

(3) Otsustaja annab käesoleva seaduse § 6 lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teavet ei ole vaja esitada, kui eelhinnangut ei anta vastavalt käesoleva seaduse § 6 lõikele 2³.

(5) Käesoleva seaduse § 6 lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.
[RT I, 03.07.2017, 3 - jõust. 13.07.2017]

Väljavõtte keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest

Eeltoodu alusel palume projekti lisada **kuivenduse mõjuala**.

Projektlahend peab olema keskkonnale ohutu (ehitusseadustik § 8). Veendumusele jõudmiseks peab projekteerija lisaks muule välja selgitama kuivenduse mõjuala. Eelhinnangu andmiseks on PTA-l vajalik teada **kuivenduse mõjuala ulatust ja kuidas on projekteerija antud tulemuseni jõudnud**.

Joonisele tuleb kanda kuivenduse mõjuala piir.

Samuti on oluline hinnata kumulatiivseid mõjusid – **kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega ümbritsevatele aladele ja kaitseväärtustele**.

12. Tabel 1

Tabelis 1 on ehitiste EH1 ja EH2 puhul kajastatud rekonstrueeritava kuivenduskraavi pikkuse lahtris ka rekonstrueeritava teekraavi pikkused. Tegemist on Jaaneri tee ja Mummi tee teekraavidega, mis jäävad ehitistele EH1 ja EH2.

Kirjutada antud märkus tabeli 1 alla.

13. Tabel 4

Prügmäe tee kood – tabelis 4 (nii seletuskirjas kui ka Excelis) on 107, aga tiitellehel ja tabelis 1 on 101, mis on ilmselt ka õige. Seega palume korrigeerida tabelit 4.

Tabel 4. Rekonstrueeritavate maaparandusehitiste üldandmed									
Ehitise lühitähis	Maaparandus-süsteemi kood	Maaparandusehitise							
		kood	nimetus	Reguleeriva võrgu maa-ala pindala (ha)	rek pindala (ha)	rek tee (km)	uundatav tee (km)	ehitav tee (km)	rek eesvool (km)
EH1	2102830020170	001	Nukumäe/PÜ123	1157.25	79.9				
EH2	2102830020151	001	Nukumäe/PÜ123	88.75	61.8				
EH3	2102830020170	101	Undi metsatee			0.784			
EH4	2102920020150	101	Kassisaare tee			1.080			
EH5	2102920020150	001	KARUALLIKA/TTP646						0.330
EH6	2102880020040	001	Lepalaane						0.623
EH7	2102880020040	107	Prügmäe tee					0.973	
Kokku:				1246.00	141.6	1.864	0.000	0.973	0.953

14. Tabel 12

5	EH2		
6	SB3	Kraavil 1-02 enne suubumist Piknurme jõkke	

Palume kontrollida, kas SB3 asub ikka kraavil 1-02. Korrigeerida.

15. EELIS-e kontroll

Enne täiendatud/parandatud projekti uuesti saatmist PTA-le, kontrollida üle EELISest värske info ja vajadusel korrigeerida selle alusel projekti.